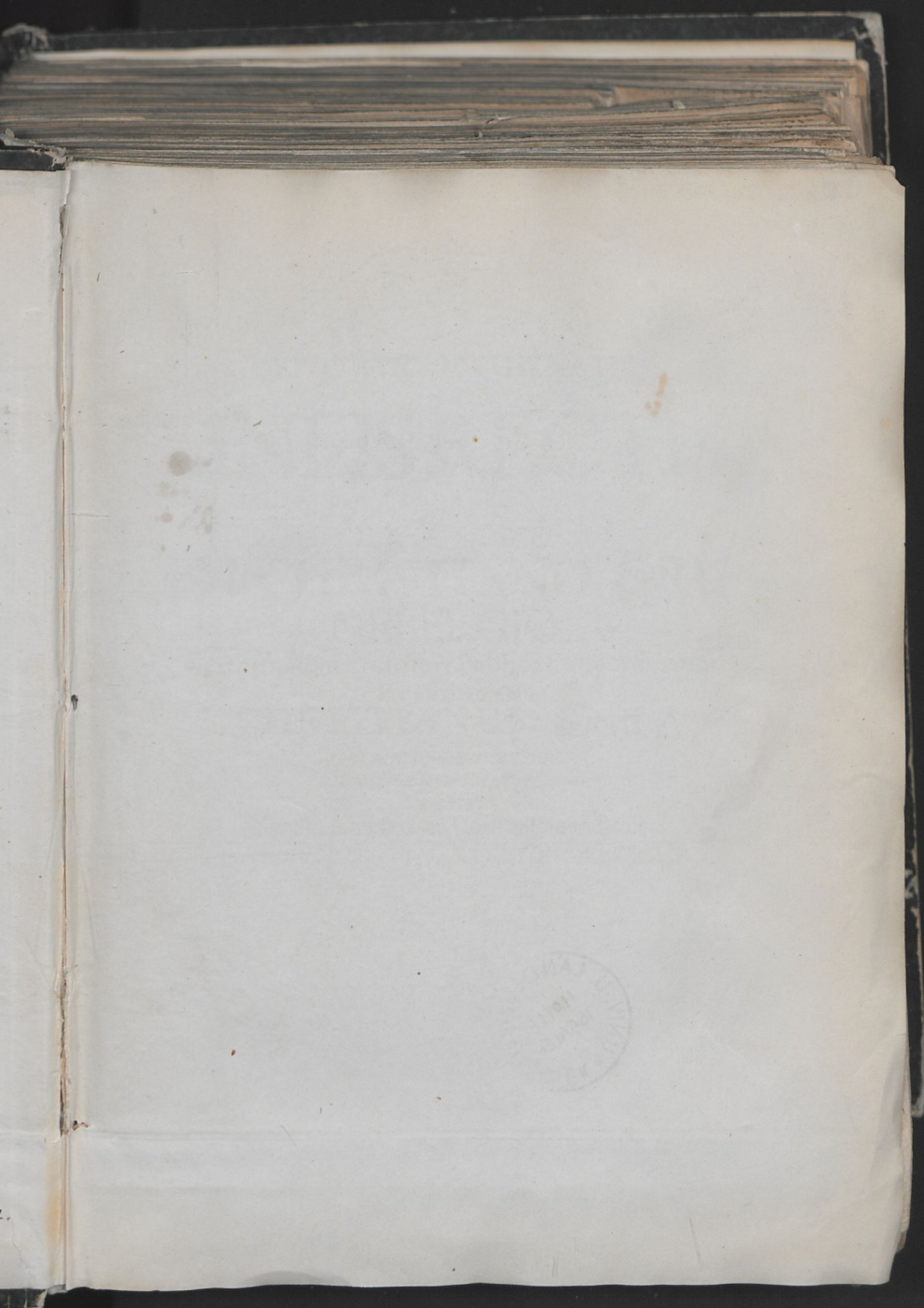

fi. 360^a

84 A 7332

DISPUTATIO MATHEMATICA
DE
TRIANGULO RECTAN-
GULO AEQVICRVO,

QVAM,

B. C. D.

AMPLISSIMO PHILOSOPHORVM IN ILLVSTRI
GRYPHICA ACADEMIA ORDINE BENIGNE
PERMITTENTE,

A. R. S. MDCCXXXVIII. DIE VIII. MARTII,

H. L. Q. C.

PUBLICO ERVDITORVM EXAMINI
SVBIIICENT

P R A E S E S

M. CHRISTIAN WILHELM
CONRADI,

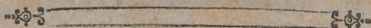
STOCKHOLMIENSIS

&

RESPONDENS

LVDOVICVS AVGVSTVS WÜRFFEL,

GRYPH: POMER:

GRYPHISWALDIE,

STANNO HÖPFNERIANO.

ILLVSTRIS
ACADEMIAE GRYPHICAE
MAGNIFICO
DOMINO RECTORI,
CETERISQVE,
SPLENDIDISSIMVM HOC APOLLINIS
SACRARIVM
INSIGNIBVS SVIS MERITIS ORNAN-
TIBVS PROMOVENTIBVSQVE,
DOMINIS PROFESSO-
RIBVS,
MAGNIFICIS, MAXIME VENERANDIS,
CONSULTISSIMIS, EXPERIENTISSIMIS,
EXCELLENTISSIMIS, AMPLISSIMIS,
DOMINIS, PATRONIS AC PRAE-
CEPTORIBVS,

AETerno OBSEQVIO COLENDIS,
HOC SPECIMEN MATHEMATICVM
SACRVm FACIT,
SE STVDIAQVE SVA
HVMILLIME
COMMENDATVRVS,

L. A. WÜRFEL.

DE
TRIANGVLO RECTAN-
GVLO AEQVICRVO
DISSERTATIO.

DEFINITIO I.

§. I. **L**ongitudo, latitudine & profunditate carens,
Linea dicitur.

SCHOLIUM.

§. II. *Alii etiam fluxionem puncti lineam dicunt;*

COROLLARIUM.

§. III. Concipitur itaque linea in mente. Licet enim subtilissima pingatur, at tamen, nisi nudis oculis, armatis saltem, cernitur latitudine gaudens.

A 2

DEFI

DEFINITIO II.

§. III. Lines, cuius omnia ad eandem plagam tendunt puncta, *recta* dicitur, cuius puncta ad diuersam, *curua* audit.

DEFINITIO III.

§. V. Inclinatio duarum linearum in vno puncto concurrentium, *angulus* dicitur.

HYPOTHESIS.

§. VI. *Mensura angulorum Geometris est arcus, ex vertice, radio arbitrario, intra crura eius descriptus.* WOLFFII Elem. Geometr. §. 57.

DEFINITIO IV.

§. VII. *Angulus rectus* est, cuius mensura est quadrans.

SCHOLIUM.

§. VIII. WOLFFIO *angulus rectus* dicitur, cui deinceps positus est *aequalis*. Est autem perinde, quam recipere velis definitionem. Idem plane notant.

DEFINITIO V.

§. VIII. *Angulus*, cuius mensura quadrante maior, dicitur *obtusus*, cuius mensura quadrante minor, *acutus*.

AXIOMA I.

§. X. *Duae rectae spatium non includunt.*

DEFINITIO VI.

§. XI. *Figura tribus terminata lineis, triangulum* dicitur.

DEFINI-

DEFINITIO VII.

§. XII. *Linea perpendicularis* dicitur, quae cum alia linea efficit angulum rectum.

DEFINITIO VIII.

§. XIII. *Triangulum rectilineum* est, quod tribus rectis terminatur; *sphaericum*, quod tribus curvis.

SCHOLION.

§. XIV. *Nobis h. l. sermo est de triangulis rectilineis.*

DEFINITIO VIII.

§. XV. *Area trianguli* dicitur planum, tribus lineis terminatum.

DEFINITIO X.

§. XVI. *Perimeter* longitudo est, quae planum determinat.

SCHOLION.

§. XVII. *In casu speciali ad triangulum perimeter est summa linearum, quae trianguli aream includunt.*

DEFINITIO XI.

§. XVIII. *Altitudo trianguli* est perpendicularum, ex figurae apice in basin demissum.

DEFINITIO XII.

§. XVIII. *Triangulum reſt angulum* dicitur, quod angulo gaudet reſto, [§. VII.] *obtus angulum*, cui angulus est obtusus, [§. VIII.] *acut angulum*, cuius anguli omnes acuti. [§. VIII.]

DEFINITIO XIII.

§. XX. *Triangulum aequilaterum* tribus lateribus gaudet aequalibus, *aequicrurum*, quod & *Isosceles*, duabus reſtis gaudet aequalibus. Cui autem nulla alteri aequalis, *ſcalenum* vocatur.

DEFINITIO XIV.

§. XXI. In triangulo rectangulo latera angulum rectum includentia catheti dicuntur; linea, angulo recto opposita, hypobhenna.

DEFINITIO XV.

§. XXII. *Diagonalis* est linea, ex vertice anguli unius in verticem alterius oppositi ducta. WOLFFIVS *Elem: Geometr: §. III.*

DEFINITIO XVI.

§. XXIII. Lineae semper aequidistantes dicuntur *parallelae.*

DEFINITIO XVII.

§. XXIII. *Geometricae proportionales* dicuntur quantitates; si $a : b :: c : d$ vel si $a : b = c : d$. I: E: quantitas prima aequae est multiplex vel submultiplex secundae ac secunda tertiae: vel quantitas prima aequae multiplex vel submultiplex est secundae, ac tertia quartae. In priori casu vocatur continua proportio, vel progressio geometrica continua.

SCHOLIUM.

§. XXV. *Symptomata proportionis geometricae continuae suppeditat* WOLFFIVS *Elementor. Analys. §. 118. sq.*

AXIOMA II.

§. XXVI. *Sectionis plani est linea, lineae vero punctum.*

DEFINITIO XVIII.

§. XXVII. *Sectionem trianguli regularem* dico, si linea secans concipi potest parallela, aut perpendicularis alicui laterum.

AXIOMA III.

§. XXVIII. *Duae lineae eadem inclinatione secantes tertiam; aequales efficiunt angulos.*

COROL.

COROLLARIUM I.

§. XXVIII. Angulorum, qui aequali linearum in ter-
ciam inclinatione prodeunt, mensura est aequalis. (§. VI.)

COROLLARIUM II.

§. XXX. Parallelae in eandem incidentes rectam,
angulos efficiunt aequales.

COROLLARIUM III.

§. XXXI. Omnes anguli recti, sunt aequales.
(§. VII. XXVIII.)

COROLLARIUM IIII.

§. XXXII. Anguli ad basin in triangulo aequicruro
sunt aequales.

LEMMA I.

§. XXXIII. Anguli trianguli cuiusvis simul sumti, circu-
li dimidium exaequant.

LEMMA II.

§. XXXIII. Quadratum hypothenusae est aequale quadra-
tis cathetum.

LEMMA III.

§. XXXV. Perpendicularis ex Δ rectanguli angulo recto in
hypotenusam demissa efficit triangulum toti similem & latera ho-
mologa proportionalia.

LEMMA IIII.

§. XXXVI. Perpendicularis ex apice trianguli aequicruri
demissa in basin, triangulum in duas partes secat aequales.

LEMMA V.

§. XXXVII. Anguli dimidio circuli inscripti mensura est
quadrans.

LEMMA VI.

§. XXXVIII. Parallelogramma quibus aequalis est altitu-
do ac basis, sunt aequalia. Eadem est & triangulorum ratio.

LEM-

LEMMA VII.

§. XXXVIII. *Recta secans parallelas, angulos alternos & angulum internum externo reddit equalem.*

AXIOMA III.

§. XL. *Apex trianguli aequicruri aequidistat ab utroque baseos extremo.*

FIG. I.

DEFINITIO XVIII.

§. XLI. *Triangulum rectangulum aequicrurum est, cuius basis AC est hypothenusa anguli recti B, & catheti AB, & BC sibi sunt aequales.*

THEOREMA I.

§. XLII. *In triangulo rectangulo aequicruro angulorum ad basin mensura est semiquadrans.*

DEMONSTRATIO.

Omnes anguli trianguli cuiusvis exaequant dimidium circuli. (§. XXXIII.) Est autem angulus ad apicem quadrans. Proinde mensuram quadrantis habet summa angulorum ad basin. Sunt autem anguli ad basin in triangulo aequicruro aequales. (§. XXXII.) E. quilibet horum angulorum gaudet mensura quadrantis dimidii. Q. E. D.

SCHOLION.

§. XLIII. *Secundum hactenus receptam circuli divisionem in gradus 360, erit angulus ad verticem b. l. 90. atque alter angulorum ad Basin $90 : 2 = 45$.*

COROLLARIUM.

§. XLIIII. *Est itaque trianguli aequicruri rectanguli angulus ad verticem aequalis summae angulorum ad basin.*

AXIOMA V.

§. XLV. *Omnia triangula rectangula aequicrura sunt similia.*

THEO-

THEOREMA II.

§. XLVI. *Super eandem hypothensam unicum tantummodo construi potest triangulum rectangulum æquicrurum.*

DEMONSTRATIO.

Sit Hypothenusa AC, cathetos necessario se tangere oportet in peripheria semicirculi AB e C. (§.XXXVII.) E. nec infra peripheriam, v. g. in d, esset enim hic angulus obtusus; nec supra peripheriam, v. g. in J, iste enim angulus esset acutus. E. tantummodo se tangunt catheti in puncto quodam peripheriæ semicirculi. Jam dico, triangulum rectangulum æquicrurum alias non posse habere cathetos, quam in B se tangentes. Sunt enim AB & BC æquales. (§. XLI.) Adeoque & arcus AB & BC æquales. Ponatur autem e punctum concursus cathetum, vel aliud præter B, erit cathetus vna longior altera. Quod quoniam problematis conditio non patitur: erit adeo B punctum concursus cathetum æqualium; iam, quoniam catheti in vnico tantummodo concurrere possunt puncto, vnicum modo datæ hypothensæ superstrui potest triangulum rectangulum æquicrurum. Q. E. D.

SCHOLIUM.

§. XLVII. Non obstat, quod in altera parte circuli æquales extruere possim cathetos, quo minus. theorema præcedens asseram. Mutatur enim h. l. modo plaga, ipsum vero triangulum idem manet,

COROLLARIUM I.

§. XLVIII. Omnia itaque triangula, æqualibus inscripta hypothensis, rectangula æquicrura sunt æqualia,

B

COROL-

COROLLARIUM II.

§. XLIX. Atque triangula, quorum catheti æqualia, gaudebunt hypotenusa æquali, & inuicem erunt æqualia.

THEOREMA III.

§. L. *Triangulum reſt angulum æquicrurum eſt æquale dimidio quadrati, cuius diagonalis eſt hypotenufa trianguli.*

DEMONSTRATIO.

FIG. IV.

Quoniam latera & anguli quadrati ſunt æqualia, erit $AB = BC = AD = CD$, & $AC = AC$: proinde $\triangle ABC = \triangle ADC$. (§. XLVI.) E, $\triangle ABC = \square ABCD$. Porro quoniam $AB = BC = AD = CD$, erit $\triangle ABC$ æquicrurum. Eſt autem B angulus reſtus. Proinde $\triangle ABC$ triangulum reſt angulum æquicrurum. AC autem eſt diagonalis quadrati ABCD; (§. XXII.) atque quoniam angulo reſto B oppoſita eſt, hypotenufa $\triangle ABC$. E, triangulum reſt angulum æquicrurum eſt æquale dimidio quadrati, cuius diagonalis æqualis hypotenufa ipſius trianguli. Q E. D.

COROLLARIUM I.

§. LI. Sunt itaque triangula reſt angula æquicrura æqualia dimidiis quadratorum, quorum latera æqualia cathetis,

COROLLARIUM II.

§. LII. Eſt quadratum hypotenufa = quadratis cathetum, (§. XXXIV.) atque catheti ſunt æquales per conſtructionem; E. $AC^2 = 2 AB^2$. $\triangle ABC$ autem æquale

æquale est $\frac{1}{2} AB^2$ E, etiam $= \frac{AC^2}{4}$. i. e. triangulum
 rectangulum æquicrurum æquale est quartæ parti qua-
 drati hypothenusæ suæ.

COROLLARIUM III.

§. LIII. Quoniam $AB = BC$ &c. et B angulus
 rectus erit $x = o$ (§. XXXII.) $= \frac{1}{2} B$. Porro quoniam
 $A = B = C = D$, erit $o = u$ & $x = y$, & $o + u = u + y =$
 $x + y = x + o = A = B = C = D$. Ac $D + y = u + o + x$,
 & $D + B = 4x = 4o = 4y = 4u$ &c.

THEOREMA IV.

§. LIV. *Triangulum rectangulum æquicrurum ex apice
 perpendiculariter sectum in duo dividitur triangula rectangula
 æquicrura æqualia.*

DEMONSTRATIO.

Linea perpendicularis BD angulos m & n constituit
 rectos. (§. VIII.) Est itaque $m = n$, & quoniam rectus
 est, erit $m = B$. $C = A$ (§. XXXII.) $= \frac{1}{2} B = \frac{1}{2} m$;
 (§. XLII. XLIV.) $o = 2m - m - \frac{1}{2} m = \frac{1}{2} m = A$.
 Proinde $AD = DB$. E. $\triangle ADB$ triangulum rectan-
 gulum æquicrurum. Est autem $m = n$, $C = A$,
 proinde $u = o = C$, $BD = BD$ & $BC = AB$. E. DC
 $= AD = BD$. E. $\triangle \triangle ABD$ & BCD triangula rectangula
 æquicrura. Q. E. D.

FIG. I.

ALITER.

Si triangulum rectangulum ABC perpendiculariter
 ex apice secatur, erit $\triangle ADB \sim \triangle ABC$. (§. XXXV.)
 Ac triangulum æquicrurum perpendiculariter ex apice
 sectum in duas partes dividitur æquales. (§. XXXVI.)
 B 2, Proinde

Proinde triangulum æquicrurum rectangulum ex apice perpendiculariter sectum in duo diuiditur triangula rectangula æqualia. Q. E. D.

COROLLARIUM I.

§. LV. Est itaque perpendicularum BD trianguli rectanguli æquicruri æquale dimidiæ hypotenusæ.

COROLLARIUM II.

§. LVI. Alterum triangulorum ex perpendiculari sectione ortorum æquale est dimidio trianguli totius.

COROLLARIUM III.

FIG. II.

§. LVII. Quoniam $LO = ON = OM$, (§. LV.) poterit ex O describi semicirculus, per puncta, L, M, N , transiens. (§. XXXVII.)

FIG. I.

THEOREMA V.

§. LVIII. *Hypotenusa trianguli rectanguli æquicruri simpli est catetus dupli. Atque catetus trianguli rectanguli æquicruri simpli est dimidia hypotenusa dupli.*

DEMONSTRATIO.

Sit triangulum rectangulum æquicrurum simplum ABD , erit $ABD = BCD$, quoniam $BCD = ABD$. (§. LIV.) $= ABC = 2 ABD = 2 BCD$. (§. LIV.) Hypotenusa trianguli simpli $ABD = BCD$ est $AB = BC$. (§. XXI.) Porro $BD = AD = DC$. (§. LV.) Quoniam B per constructionem angulus rectus: quoniam m rectus & $A = \frac{1}{2} m$, erit $o = \frac{1}{2} m = A: B = m, o = \frac{1}{2} m = \frac{1}{2} B$, & $B - o = \frac{1}{2} B = u$. $E. u = o. C = A$ per constructionem. $BD = AD, BC = AB. E. DC = AD, \& AD = BD, BD = DC$. Sunt itaque

itaque $\triangle ABD$ & $\triangle BCD$ æqualia. Est itaque $\triangle ABC = 2 \triangle ABD = 2 \triangle BCD$. Quoniam B angulus rectus, erunt $AB = BC$ catheti $\triangle ABC$. Sunt autem eadem lineæ hypotenusæ angulorum m & n . Proinde Hypotenusæ trianguli rectanguli æquicruri simpli est cathetus dupli. Quod erat prius.

Est porro per demonstrata $AD = DC$. E. $AD = \frac{1}{2} AC$: ac, quoniam $DB = DC$, erit $DB = \frac{1}{2} AC$: AD autem $= DC = BD$ sunt catheti triangulorum ABD & BCD : ac, quia AC hypotenusæ trianguli ABC , erit AD dimidia eiusdem hypotenusæ. Quod erat posterius.

COROLLARIUM I.

§. LIX. In triangulo rectangulo æquicruro dupli duplo, i. e. quadruplo erit hypotenusæ æqualis duplo catheto dupli, s. quod idem est, duplæ hypotenusæ simpli. Ac proinde catheti quadrupli erunt æquales cathetis duplis simpli.

SCHOLIUM.

§. LX. Sit v. g. triangulum simplum BDA , erit **FIG. III.** duplum EBA (§. LIV.) & CEA duplum dupli, i. e. quadruplum ipsius BDA . Est autem $BD = AD = \frac{1}{2} AE$ (§. LVIII.) Proinde cathetus dimidia quadrupli est cathetus simpli.

COROLLARIUM II.

§. LXI. Triangulum rectangulum æquicrurum æquale est quadrato, cuius diagonalis = catheto alteri. (§. L.)

COROLLARIUM III.

§. LXII. Summa cathetorum trianguli rectanguli æquicruri simpli est æqualis hypotenusæ dupli.

THEOREMA VI.

FIG. V.

§. LXIII. Si extra apicem trianguli rectanguli æquicruri, perpendiculari basi immisso, fiat sectio, triangulum exinde ortum erit rectangulum æquicrurum, & tam dimidio quam totò triangulo simile.

DEMONSTRATIO.

Sit trianguli EFG, perpendicularum ex apice FH: atque perpendicularum extra apicem, JK. Quoniam ad K angulus rectus, erit JK parallela FH, (§.XXX.) Ergo $J = \gamma$ (§.XXXIX.) Proinde $GK : KJ = GH : HF$. Quoniam $GH = HF$, (§.LIX.) erit $GK = KJ$. Atque Δ GKJ triangulum rectangulum æquicrurum. Quod erat prius.

Porro quoniam Δ GJK triangulum rectangulum æquicrurum, Δ FGH triangulum rectangulum æquicrurum, & Δ EFG triangulum rectangulum æquicrurum, erit propter Δ GKJ \simeq Δ FGH, & Δ FGH \simeq Δ EFG, & Δ GJK \simeq Δ EFG. Quod erat posterius.

COROLLARIUM I.

FIG. II.

§. LXIV. Si perpendicularum PQ extra perpendicularum ex apice MO ex dimidio catheti MN demissum fuerit; erit $PN : ON = QN : MN$. Est autem per conditionem $QN = QM = \frac{1}{2}MN$, Ergo $PN = OP = \frac{1}{2}ON$. Perpendicularis itaque, ex dimidio catheti in hypothenusam demissa, secabit dimidiam hypothenusam in duas partes æquales.

COROLLARIUM II.

§. LXV. Quoniam $PN = PQ$ & $MO = NO$, $PN = \frac{1}{2}ON$, erit $PQ = \frac{1}{2}OM$, & $PQ \neq PN = NO = MO$.

COROL.

COROLLARIUM III.

§. LXVI. Hinc $\triangle PQN = \triangle OPQ = \frac{1}{2} \triangle NOQ$
 $= \frac{1}{2} \triangle MOQ = \frac{1}{4} \triangle MNO$. Triangulum adeo rectangu-
 lum æquicrurum, quod perpendiculariter extra basin
 secatur ita, vt perpendicularis secans ex dimidio ca-
 theti demittatur, constituit triangulum æqualem quartæ
 parti trianguli perpendiculariter ex apice secti MON.
 (§. LIX.)

COROLLARIUM IV.

§. LXVII. Potest itaque radio $\frac{1}{2}$ QN describi semi-
 circulus cuius diameter = QN, qui æqualis est quartæ
 parti semicirculi ex Q descripti per puncta M, O, N;
 cum figuræ similes sint in ratione duplicata homologo-
 rum laterum, & circuli ut quadrata diametrorum.

COROLLARIUM V.

§. LXVIII. Quoniam $\triangle LMO = \triangle MNO$, (§. LIV.)
 erit $LMO = \frac{1}{2} \triangle LMN$, (§. LVI.) Est autem $\triangle PQN$
 $= \frac{1}{4} \triangle MNO$, (§. LXVI.) E. $\triangle PQN = \frac{1}{8} \triangle LMN$.

COROLLARIUM VI.

§. LXIX. Atque exinde semicirculus ex O radio
 $\frac{1}{2}$ LN descriptus transiens per M, erit æqualis 8 semi-
 circulis radio = $\frac{1}{2}$ QN descriptis.

SCHOLIUM.

§. LXX. Methodum dicta suppeditant, dato cir-
 culo simplo multiplo construendi. Sit semicirculus
 v. g. QPN simplicis, erit diameter QN, i. e. hypotenusa
 trianguli rectanguli æquicruri, quod semicirculo QNP
 inscribi potest. Est autem OQN semicirculus duplus.
 Diameter eius ON = PQ + PN, vel summæ catheterum
 trian-

trianguli rectanguli æquicruri, quod simplo inscribi poterat semicirculo. Porro ex adductis per consequentiam sequitur necessariam, circulum, cuius diameter QN, æqualem esse semicirculo, cuius diameter PQ & PN.

THEOREMA VII.

§. LXXI. *Triangulum rectangulum æquicrurum a catheto- rum alteri parallela sectum reddit triangulum minus ex sectione orium simile maiori, ideoque erunt & latera homologa proportionalia.*

DEMONSTRATIO.

FIG. V. Sit triangulum maius EFG, erit angulus G = G & J = F. (§. XXX.) Proinde $\triangle L J G \sim \triangle E F G$; Et GJ:GF = GL:GE, atque GL:JL = EG:EF.

COROLLARIUM I.

FIG. III. §. LXXII. Si parallela catheto BD ex $\frac{1}{2}$ EA i. e. D iungatur hypothenusæ CA, eam in duas æquales secabit partes AB & BC. (§. LXXI.)

COROLLARIUM II.

§. LXXIII. Erit itaque triangulum ABD = $\frac{1}{4}$ ACE. (§. LIX.)

COROLLARIUM III.

FIG. II. §. LXXIV. Est etiam $\triangle NOQ = 2 \triangle PQN$. Et in triangulo rectangulo æquicruro bissecans cathetum alteri parallela in dimidium cadit basis, estque triangulum inde ortum æquale duplo trianguli, formato perpendiculari ex dimidio catheti. (§. LXVIII. LIX.)

THEOREMA VIII.

§. LXXV. *Hypothenusæ parallela secans triangulum æquicrurum efficit triangulum ex sectione ortum toti simile.*

DEMON;

DEMONSTRATIO.

Sit triangulum maius ABC, & hypothenusæ pa-
rallela FG; erit $F=A$, (§. 30.) proinde $\triangle BGF \sim \triangle$
ABC, FIG. VI.

COROLLARIUM I.

§. LXXVI. Latera adeo trianguli minoris homo-
logis maioris erunt proportionalia, & $BF:FA=BG:$
 GC , ac $BF:FG=AB:AC$, rel.

COROLLARIUM II.

§. LXXVII. Si ex apice trianguli demittatur per-
pendiculum in hypothenusam BH, erit $\triangle BFK: \triangle BHA$
 $= \triangle BFG: \triangle ABC$ & $\triangle BFK: \triangle BFG = \triangle BAH: \triangle$
ABC.

COROLLARIUM III.

§. LXXVIII. Si basi parallela DE cathetum vtram-
que in duas æquales fecerit partes, erit DE æqualis
AC. Nam $BD:DE=BA:AC$. Proinde $DE=AH=CH$.

COROLLARIUM IV.

§. LXXIX. Erit itaque in hoc casu $\triangle DBE =$
 $\triangle ABC$. (§. LIX.)

COROLLARIUM V.

§. LXXX. Si triangula reſtangula æquicrura AEC FIG. VI.
Fig. III. & ABC Fig. VI. æqualia ſecentur a catheto &
hypothenusæ parallelis: ſit in priori casu catheto EC & III.
parallela BD, Fig. III. cathetum AE in duas æquales ſe-
cans partes, & in poſteriori hypothenusæ parallela, ca-
thetum AB & BC, Fig. VI. bis ſecans; erunt triangula
ex ſectionibus dictis orta ABD, Fig. III. & BDE, Fig. VI.
æqualia. (§. LXIII. & LXXIX.)

C

COROL-

COROLLARIUM VI.

FIG. VI. §. LXXXI. Quoniam $\triangle ADH = \triangle ABC$, (§. LXXXIII.)
 & $\triangle BDE = \triangle ABC$; (§. LXXIX.) erit $\triangle ADH \mp \triangle BDE$
 $= \frac{\triangle ABC}{2} = \triangle ABH = \triangle BHC$.

COROLLARIUM VII.

§. LXXXII. Est igitur Rhomboides $DECH = \triangle$
 $ADH \mp \triangle BDE = \triangle BAH = \frac{1}{2} \triangle ABC$.

COROLLARIUM VIII.

§. LXXXIII. Quoniam $\triangle ADH = \triangle BDE$,
 (§. LXXX.) erit $DHCB = ADEC = \frac{\triangle ABC}{4}$.

COROLLARIUM IX.

§. LXXXIV. Si triangulum hypotenusæ parallela
 GF sectum, porro ex apice B fecetur perpendiculari
 BH: erit in $\triangle BHC$, KG secans trianguli BHC, cathe-
 to HC parallela: proinde $BK:KG = BH:CH$.

COROLLARIUM X.

§. LXXXV. Sit porro in $\triangle ABC$, secans basi paral-
 lela DE; (§. LXXVIII.) erit $\triangle BJE: \triangle BHC = \triangle BDE: \triangle$
 ABC . Est autem $\triangle BDE = \frac{\triangle BCA}{4}$. E. $\triangle BJE = \frac{\triangle BHC}{4}$.

COROLLARIUM XI.

§. LXXXVI. Quoniam $\triangle BHC = \triangle ABH$ (§. LIV)
 $= \frac{\triangle ABC}{2}$, (§. LVI.) ac $\triangle BJE = \frac{\triangle BHC}{4}$; erit $\triangle BJE =$
 $\frac{\triangle ABC}{8}$.

COROL-

COROLLARIUM XII.

§. LXXXVII. Si itaque perpendicularis EL extra apicem B ex $\frac{1}{2}$ BC demittatur, erit $\triangle CLE$ exinde ortum æquale triangulo BJE, parallela basi cathetos in æquales diuidente partes, & perpendicularo ex apice orto. (§. LXXIII. §. LXXXVI.)

COROLLARIUM XIII.

§. LXXXVIII. Quoniam triangulum $BDE = \frac{\triangle ABC}{4}$
& $\triangle BHC = \frac{\triangle ABC}{2}$; erit $\triangle BDE = \frac{\triangle BHC}{2}$.

COROLLARIUM XIV.

§. LXXXIX. Est juxta superius demonstrata continua triangulorum proportio geometrica sequentem in modum. $\triangle BJE : BDE : BHC : \triangle ABC$. &c.

SCHOLION.

§. XC. Possent equidem alia corollaria, eaque permulta, ex Theoremate hocce derivare, v. g. $\triangle ELC \mp \triangle DJH = \triangle DBE = \triangle DBH = \triangle DHA = \square HJEL$ rel. sed in allatis subsistere malimus, quoniam et ea precipua sunt visa; atque ex eorum expositione facile cuius patebit modus reliqua evoluendi. Vti denique veritas hec a nobis proposita plurimum fons est larga, sic alia hinc forte & fecundiores eruentur a ruminantibus.

THEOREMA IX.

XCI. Omnia triangula ex regularibus sectionibus trianguli reſtangi acquirunt omnia sunt similia.

DEMONSTRATIO.

Omnes sectiones trianguli regulares reducuntur ad perpendiculares & parallelas. (§. XXVII.) Omne vero

vero triangulum ex trianguli rectanguli æquicruri sectione, ex apice perpendiculari; (§. LIV.) ex sectione perpendiculari extra apicem; (§. LXIII.) ex sectione cathetorum alteri parallela (§. LXXI.) & ex sectione hypotenuse parallela (§. LXXV.) ortum est triangulum rectangulum æquicurum. Proinde omnia triangula, ex sectione rectanguli æquicruri regulari orta, sunt similia. Q. E. D.

THEOREMA X.

§. XCII. *Triangulum rectangulum æquicurum, cuius hypotenusa æqualis lateri trianguli regularis, minus est ipso triangulo regulari. Cuius vero catheti lateri regularis æquales, maius est ipso regulari.*

DEMONSTRATIO.

FIG. VII. Hypotenusa trianguli rectanguli maior est cathetum altero. (§. XXXIV.) Proinde per conditionem Theorematis latera trianguli regularis maiora sunt cathetis trianguli rectanguli æquicruri. Porro quoniam $A = B = C$ & $A + B + C$ æquales semicirculo; (§. XXXIII.) erit alter angulorum æqualis sextæ parti circuli. Quoniam autem $o = u = \frac{1}{2} E$ = octavæ parti circuli; (§. XLII.) erit angulus C maior angulo o; proinde crura trianguli regularis cadent extra cathetos trianguli rectanguli æquicruri, atque quoniam crura maiora sunt cathetis, & anguli trianguli regularis maiores angulis ad basin trianguli rectanguli æquicruri; AB & BC concurrent extra apicem trianguli rectanguli æquicruri: proinde apex trianguli regularis est extra apicem rectanguli æquicruri, cuius hypotenusa æqualis lateribus. Præter spatium itaque, quod trianguli rectanguli æquicruri perimenter complectitur, aliud quoddam spatium extra cathetos trianguli rectanguli æquicruri continet, nimirum

rum $\triangle ABE \dagger \triangle BEC$. Est autem $\triangle AEC = \triangle AEC$:
itaque $\triangle AEC \dagger \triangle ABE \dagger \triangle BEC \triangleright \triangle AEC$, & $\triangle ABC$
 $= \triangle AEC \dagger \triangle ABE \dagger \triangle BEC$. E. $\triangle ABC \triangleright \triangle AEC$.
Quod erat prius.

Porro perpendicularis ducatur ex B in AC in D ,
& erit x angulus rectus (§. XII.) & BC hypothenusa tri-
anguli BCD . (§. XXI.) Quadratum hypothenusæ est æ-
quale quadratis cathetum. (§. XXXIV.) Proinde hypo-
thenusa maior est cathetum altero. BC adeo maior est
 BD : est vero BD altitudo $\triangle ABC$, (§. XVIII.) FC autem
altitudo $\triangle ACF$, (§. XVIII.) FC vero æquale est $AC =$
 BC per conditionem Theorematis. Proinde FC maior
 BD . Cum vero sit basis communis triangulorum ABC
& ACF , habebunt rationem altitudinum. Ideoque tri-
angulum regulare minus est triangulo rectangulo æqui-
curo. Quod erat posterius.

THEOREMA XI.

§. XCIII. *Catetus AD trianguli rectanguli æquicruri* FIG. I.
ABD productus, sectus a perpendiculari BC, ex extremo hypo-
thenusæ AB, in C, erit æqualis cateto AD, & $\triangle ABD$ &
& = $\triangle BDC$.

DEMONSTRATIO.

Quoniam m est angulus rectus, per construct. erit
& n rectus. (§. VIII.) B vero angulus rectus est per con-
struct. atque o est semirectus: (§. XLII.) proinde u est
semirectus. Itaque $\triangle BCD \simeq \triangle ABD$. Proinde
 $BD : DC = BD : AD$. Est autem per construct. $BD = AD$,
Ergo $BD = CD$, & $CD = AD$. Quod erat unum.

Porro quoniam $BD = AD = DC$, (§. XLIX.)
ideoque $\triangle BCD = \triangle ABD$. Quod erat secundum.

COROLLARIUM.

§. XCIV. Est igitur $\triangle ABC = \triangle ABD$, 2. vel = $\triangle BCD$, 2.

THEOREMA XII.

§. XCV. Si utraque cathetus producta a lineis perpendicularibus, ab utroque trianguli rectanguli aequicruri extremaeque distantibus, secetur, & a puncto sectionis altero ad alterum ducatur linea, erit triangulum ex cathetum productione ortum ipsi triangulo simile, ex cuius cathetum productione ortum est.

DEMONSTRATIO.

FIG. VIII. Sit triangulum ABC , ex cuius cathetis productis simile prodit. Producat utraque cathetus, nimirum AB in F & BC in G , ubi a perpendicularibus GQ & FR secantur: ducatur ex G in F linea GF . Dico $\triangle GBF$ esse simile $\triangle ABC$. Nam concipiatur linea HJ , ubi perpendicularares GQ & FR secant cathetos AB & BC in H & J : erit CR per conditionem Theor. = AQ , ad R erit angulus rectus, ut & ad Q . (§. XII.) $C = A$ per posit: erit $RJ = HQ$ & $JC = HA$: & quoniam $BC = AB$, erit $BA - HA = BC - JC$ & $BH = BJ$. $\triangle BHJ$ itaque est rectangulum aequicrurum. $\triangle BFJ \simeq \triangle BHJ$. (§. XCIII.) Pari ratione $\triangle BGF \simeq \triangle BFJ$. Erg. $\triangle BGF \simeq \triangle BHJ$. $\triangle BHJ$ autem per demonstrata $\simeq \triangle ABC$. Erg. $\triangle BGF \simeq \triangle ABC$. Q.E.D.

COROLLARIUM I.

§. XCVI. Si catheti productæ secantur a perpendicularibus ex baseos extremis A & C missis, AD & CE , erit $BE = BC$ & $DB = AB$ & $ABC = DBE$. (§. xcv. §. XCIII.)

COROL-

COROLLARIUM II.

§. XCVII. Si perpendiculares PN & OM, ex hypothenusā AC ductæ, cathetos AB & BC in L & K in æquales secant partes, erit $\triangle BMN = \triangle BLK$. (§. XCIII, §. xcv.) $\triangle BLK$ autem est $= \triangle ABC : 4$. (§. LXXIX.) Ergo $\triangle BMN = \triangle ABC : 4$.

COROLLARIUM III.

§. XCVIII. Quoniam æqualibus hypothenusis æqualia superstruuntur triangula rectangula æquicrura, (§. XLVIII.) erit triangulum ex productione cathetum ortum æquale triangulo, cuius basis est linea, quæ determinatur per perpendiculares, ab extremis baseos æque distantes. v. g. $\triangle GBF$ est æquale illi triangulo, quod superstrui potest hypothenusæ QR, rectangulo æquicruro.

THEOREMA XIII.

XCIX. Si ex angulo recto D trianguli rectanguli æquicruri ACD ducatur linea BD, hypothenusam in æquales secans partes in E, atque a perpendiculari ex altero basis extrema excitata secetur in B, erit $\triangle ABD \simeq \triangle ACD$. FIG. IX.

DEMONSTRATIO.

Est enim $BAD = ADC$. (§. XII.) $CAD = C$. (§. XXXII.) $ADE = EDC = C = EAD = BAE = B$. Erit adeo $\triangle BAD \simeq \triangle ACD$. Quod erat prius.

Porro quoniam $AD = AD$, & $AD : BA = AD : DC$, erit $DC = BA$. Hinc $\triangle ABD = \triangle ACD$. Quod erat posterius.

COROL-

COROLLARIUM I.

§. C. Quoniam $\triangle ABD = \triangle ACD$, & $AED = \triangle AED$, erit $\triangle ABD - \triangle AED = \triangle ACD - \triangle AED$, i. e. $\triangle ABE = \triangle CDE$.

COROLLARIUM II.

§. CI. $\triangle AED = \triangle CDE$, (§. LIV.) & $\triangle ABE = \triangle CDE$. (§. C.) E. $\triangle ABE = \triangle AED$.

THEOREMA XIV.

FIG. X. §. CII. Si in triangulo rectangulo æquicruro ABC catheto BC parallela DF producta ab alteri catheto AC parallela EB ex extremo basis B secetur in E, erit $\triangle EFB \sim \triangle ABC$ & AFD.

DEMONSTRATIO.

Quoniam BE parallela AC, & ad C angulus rectus, erit EBC angulus rectus. (§. XXX.) Et quoniam DE parallela BC, & ad C angulus rectus, erit ob eandem rationem FDC angulus rectus. Atque cum EB sit parallela CD, erit E angulus rectus. ABC est semirectus; (§. XLII.) ideo EBF semirectus, & EFB semirectus. (§. XXXIII.) Ergo $\triangle EFB$ rectangulum æquicrurum, & $\sim \triangle ABC$. Quoniam $\triangle AFD \sim \triangle ABC$, (§. LXXI.) erit etiam $\triangle EFB \sim \triangle ADF$. Q. E. D.

COROLLARIUM I.

§. CIII. Sit $AD = DC$, erit $AD \neq DF = AC = BC$. Sed $DE = BC$, quoniam omnes anguli $\square BCDE$ recti. (§. CII.) E. $EF = FD$; & quoniam $AD = AC$, erit $AF = \frac{AB}{2}$. Ergo $AF = FE$, Proinde $\triangle BEF = \triangle ADF = \frac{\triangle ABC}{4}$. (§. LXXIII.)

COROL-

COROLLARIUM II.

§. CIV. Quoniam $\triangle AFD = \triangle BEF$, erit etiam
 rectangulum $BCDE = \triangle ABC$.

COROLLARIUM III.

§. CV. Sit triangulum rectangulum æquicurum **FIG. IV.**
 ABC , & vtrique catheto parallela ex hypotenusæ extre-
 mo ducatur; sic $A = B$ & $C = D$, (§. xxx.) atque
 $\triangle ACD$, quoniam super eadem hypotenusâ excitatum,
 $= \triangle ABC$, (§. XLVI.)

COROLLARIUM IV.

§. CVI. Quoniam CD parallela AB , erit C angulus
 rectus, & ob eandem rationem A & D anguli recti; ac
 quoniam $AB = BC$, erit $AD = DC$. Ergo si vtrique ca-
 theto parallela ex extremo basis ducitur, oritur inde
 quadratum duplum ipsi triangulo.

THEOREMA XV.

§. CVII. Si hypotenusâ GH parallela NM , tangens **FIG. XI.**
 verticem anguli recti L , secetur a catheto LH parallela JO ,
 producta in K , efficiet $\triangle KOL \simeq \triangle GHL$.

DEMONSTRATIO.

Angulus $O = L$. (§. xxx. xxxi.) Ergo KOL rectus;
 (§. viii.) $KLO = G$: (§. xxxix.) itaque $\triangle LOK \simeq \triangle$
 GLH . Q. E. D.

COROLLARIUM.

§. CVIII. Si $GO = OL$, erit $\triangle LOK = \triangle JGO$
 $= \triangle GLH$.

D

THEO³

THEOREMA XVI.

FIG. XII.

§. CIX. Si in triangulo rectangulo æquicruro hypobenusæ parallela SP producta, donec a perpendiculari ex basis extremo R secatur in V, erit $\triangle TVR$ æquale triangulo SOX, a perpendiculari extra apicem orto, quæ cathetum OQ in eodem puncto S secat ac hypobenusæ parallela.

DEMONSTRATIO.

Propter triangulum rectangulum æquicrurum sunt anguli ad R femirecti. Quoniamque SV & OR parallelæ ex hypothesi, erit $m = n$; sed $n = o$, ideo $m = o$, & $V = X$, atque $SX = VR$, ideo $\triangle SOX = \triangle TVR$. Q. E. D.

COROLLARIUM.

§. CX. Si itaque OS = QS, erit $\triangle TVR = \triangle OQR$.
(§. LXXXVII.)

PROBLEMA I.

§. CXI. Data hypobenusæ construere triangulum rectangulum æquicrurum.

RESOLVTIO.

FIG. II.

Sit hypobenusæ data LN, quæ diuidatur in O, ve sit LO = ON. Ex O ducatur linea perpendicularis OM, quæ æqualis sit LO = ON. Punctum M, quod determinat lineam OM, est punctum concursus cathetum, vel vertex anguli recti. Ducatur ab L ad M linea LM & ab N ad M linea MN. $\triangle LMN$ erit quæsitum.

DEMONSTRATIO.

In LN describatur semicirculus LMN. Quia OM = LO = radio circuli, erit M angulus ad peripheriam semicirculi, proinde angulus rectus. (§. xxxvii.) Arcus LM est mensura anguli LOM, (§. vi.) atque MN mensura

mensura anguli NOM. (§.vi.) Anguli LOM & NOM sunt recti per construct. Vterque arcus eodem descriptus est radio, proinde arcus LM = arcui MN. Chordæ autem arcuum æqualium sunt æquales. Proinde LM = MN. E. Δ LMN triangulum rectangulum æquicrurum. Q. E. F.

PROBLEMA II.

§. CXII. *Data catheto construere triangulum rectangulum æquicrurum.*

RESOLVTIO.

Sit cathetus trianguli data AB. Erigatur in altera eius extremitate B perpendicularis BC, quæ fiat æqualis ipsi AB. Ab A ad C ducatur hypothenusa AC. Sic Δ ABC erit triangulum rectangulum æquicrurum. FIG. I.

DEMONSTRATIO.

Nam BC = AB per constructionem, B est angulus rectus per const. E. Δ ABC est rectangulum æquicrurum. Q. E. F.

PROBLEMA III.

§. CXIII. *Inuenire triangulum rectangulum æquicrurum dimidium quadrati dati.*

RESOLVTIO ET DEMONSTRATIO.

Triangulum rectangulum æquicrurum est æquale dimidio quadrati, cuius diagonalis æqualis hypothenusæ trianguli. (§.L.) Proinde secetur quadratum a diagonali, sic prodibit triangulum quæsitum. Q. E. J.

PROBLEMA IV.

§. CXIV. *Triangulum rectangulum æquicrurum construere quadrato dato æquale.*

D 2

RESO-

FIG. XIII.

RESOLVTIO.
 Quadratum datum sit ACBD; diuidatur per diagonalem in duas partes æquales. Sumatur diagonalis illa AB pro catheto trianguli, cuius extremitati B imponatur perpendicularis ipsi AB æqualis, ac AD demum producatur, vsque dum fecer BE in E.

DEMONSTRATIO.

Quadratum est duplum trianguli, cuius hypothenusa æqualis diagonali. (§. L.) Proinde latus quadrati æquale catheto trianguli æqualis dimidio quadrati. (§. LI.) Hypothenusa autem trianguli rectanguli æquicruri simpli est cathetus dupli. (§. LVIII.) Proinde, quoniam $\triangle ABE = \triangle ABC. 2.$ erit $\square ACBD = \triangle ABE.$ Q. E. F.

PROBLEMA V.

§. CXV. *Data area describere triangulum rectangulum æquicrurum.*

RESOLVTIO ET DEMONSTRATIO.

Ponatur area a^2 ; erit quadrati $= a^2$ latus $= a.$ Construaturs itaque quadratum, cuius latus sit æquale $\sqrt{a^2} = a.$ Huic quadrato æquale construaturs triangulum rectangulum æquicrurum secundum §. cxiv.

SCHOLIION I.

FIG. XIII.

§. CXVI. Sit v. g. area trianguli $16 = a^2,$ erit latus quadrati $4 = a = AD.$ Quoniam $AD = DB$ & D angulus rectus, erit $AB = \sqrt{AD^2 + BD^2} = \sqrt{2a^2} = \sqrt{32} = 4\sqrt{2},$ & $BE = AB$ per resolut: erit area $\triangle ABE = (\sqrt{AD^2 + BD^2} \cdot \frac{1}{2} \sqrt{AD^2 + BD^2}) = \sqrt{2a^2} \cdot \frac{1}{2} \sqrt{2a^2} = \sqrt{16} \cdot 2 = \frac{1}{2} \sqrt{16} \cdot 2 = 4\sqrt{2} \cdot 2\sqrt{2} = 8. \sqrt{4} = 8. 2 = 16.$

SCHO-

SCHOLIUM II.

§. CXVII. Sic etiam res sese habet in quantitatis furdis. Sit v. g. 5 area trianguli rectanguli æquicruri quæsiti, modo prius per potentiam hypotenuse constructur quadratum, cuius latus = $\sqrt{5}$. Quod sic prodit, si altera cathetorum trianguli rectanguli = 2 = $\sqrt{4}$ & altera 1 = $\sqrt{1}$. Est enim quadratum hypotenuse æquale quadratis cathetum; (§. xxxiv.) proinde quadratum hypotenuse, cuius catheti 2 & 1, = 4 + 1 = 5. E ipsa hypotenusa = $\sqrt{5}$. Et sic porro.

PROBLEMA VI.

§. CXVIII. *Data peripheria describere triangulum reſt-angulum æquicrurum.*

RESOLVTIO.

Omnis res eo redit, vt pro cathetum altera valorem inueniamus, qui refertur ad summam laterum. Est autem peripheria trianguli rectanguli æquicruri æqualis vtrique catheto & hypotenuse. (§. XVI.) Quoniam æquales catheti, erit hypotenusa æqualis radici ex duplo quadrato catheti alterius. Proinde peripheria æqualis duplo catheti & radici ex duplo quadrato catheti alterius. Sumatur iam peripheria = b , cathetus = x . Erit

$$2x + \sqrt{2x^2} = b$$

$$b - 2x = \sqrt{2x^2}$$

$$b^2 - 4bx + 4x^2 = 2x^2$$

$$b^2 - 4bx + 2x^2 = 0$$

$$b^2 + 2x^2 = 4bx$$

$$\frac{b^2}{2} + x^2 = 2bx$$

$$\frac{b^2}{2} = 2bx - x^2$$

$$x^2 - 2bx = -\frac{b^2}{2}$$

D }

$x^2 =$

$$x^2 - 2bx + b^2 = b^2 - \frac{b^2}{2} = \frac{b^2}{2}$$

$$x - b = \sqrt{\frac{b^2}{2}}$$

$$x = b - \sqrt{\frac{b^2}{2}} \quad \text{valor catheti. Vnde}$$

hoc elicitor Theorema: In triangulo reſtanguſo æquicruro cathetorum altera æqualis eſt differentiæ inter trianguli perimetrum, & mediam proportionalem inter perimetrum & eius dimidium.

CONSTRUCTIO.

FIG. XIV.

Sit AB linea perimetro trianguli reſtanguſi æquicruri æqualis, erit $AD = \frac{1}{2} AB$, atque ex D excitetur perpendicularis $DC = AD = DB$. Ducatur hypothenuſa BC trianguli BCD. Fiat $AE = CB$. Ex E ducatur perpendicularis EF, vsque dum ſecetur a BC in F. Δ BEF erit triangulum reſtanguſum æquicrurum, cuius peripheria = AB.

DEMONSTRATIO.

Ad E eſt angulus reſtus, (§. XII.) B angulus communis triangulis BCD & BEF, itaque Δ BEF \sim BCD, æquicrurum. Sed & $CD = BD$ per conſtr. Ergo $CB = \sqrt{CD^2 + BD^2}$. Quoniam $AB = b$ per conſtruct. & $DB = \frac{1}{2} AB = CD = \frac{1}{2} b$, erit $\sqrt{CD^2 + BD^2} = \sqrt{\frac{1}{4} b^2 + \frac{1}{4} b^2} = \sqrt{\frac{2}{4} b^2} = \sqrt{\frac{1}{2} b^2}$. Quoniam $AE = CB$ per conſtruct. erit $BE = b - \sqrt{\frac{1}{2} b^2}$. Itaque $EF = b - \sqrt{\frac{1}{2} b^2} = x$.
Q. E. D.

SCHOLIUM I.

§. CXIX. Problema hocce analytice reſolui commo-
dii gratia. Alias enim loco cuiuſvis æquationis
peculiari opus fuiſſet theoremate. Pater præterea hac
ratione methodus inueniendi valorem catheti alterius.
Dein-

Deinceps itaque, vbi res postulauerit, eodem in soluendo, vtetur modo.

SCHOLIUM II.

§. CXX. Hic valor $\sqrt{2xx} = \sqrt{2bb - 4bx + 4xx}$, qui hoc modo poterit resolui, substituto pro x , eius valore

$$\begin{aligned} b^2 &= b^2 \\ -4bx &= -4b \cdot b - \sqrt{\frac{1}{2}bb} = -4b^2 + 4b\sqrt{\frac{1}{2}bb} \\ 4x^2 &= 4\left(b - \sqrt{\frac{1}{2}bb}\right)^2 = 4b^2 - 8b\sqrt{\frac{1}{2}bb} + 2b^2 \\ &= 6b^2 - 8b\sqrt{\frac{1}{2}bb} \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Ergo } \sqrt{2xx} &= \sqrt{b^2 - 4b^2 + 4b\sqrt{\frac{1}{2}bb} - 6b^2 - 8b\sqrt{\frac{1}{2}bb}} \\ &= \sqrt{3b^2 - 4b\sqrt{\frac{1}{2}bb}} = b - 2\sqrt{\frac{1}{2}bb}. \end{aligned}$$

COROLLARIUM I.

§. CXXI. Quia $DB = \frac{1}{2}b$, erit $\triangle BCD = \frac{1}{2}b \cdot \frac{3}{4}b = \frac{3}{8}b^2$. $BE = b - \sqrt{\frac{1}{2}bb}$, E. $\triangle BEF = \left(b - \sqrt{\frac{1}{2}bb}\right) \cdot 2 = \left(b - \sqrt{\frac{1}{2}bb}\right) \cdot \left(\frac{1}{2}b - \frac{1}{2}\sqrt{\frac{1}{2}bb}\right) = \frac{1}{2}b^2 - \frac{1}{2}b\sqrt{\frac{1}{2}bb} - \frac{1}{4}b^2 = \frac{3}{4}b^2 - b\sqrt{\frac{1}{2}bb}$.

Est itaque $\triangle BCD : \triangle BEF = \frac{3}{8}b^2 : \frac{3}{4}b^2 - b\sqrt{\frac{1}{2}bb} = \frac{3}{8} : \frac{3}{4} - \sqrt{\frac{1}{2}bb} = 1 : 6 - 8\sqrt{\frac{1}{2}bb}$. Atque exinde $CDEF = \frac{3}{8}b^2 - \frac{3}{4}b^2 + b\sqrt{\frac{1}{2}bb}$.

COROLLARIUM II.

§. CXXII. Si AB summa perimetri, & DB eiusdem semisumma, prætereaque EB altera cathetum, erit DE semi

femihypothenusa = $(2x \mp \sqrt{2xx} - x = x \mp \frac{1}{2}\sqrt{2xx}$

$-x = \frac{1}{2}\sqrt{2xx}$.) Quia EF parallela CD, erit GF = DE, C = G, G est angulus rectus per construct. Sed DE est femihypothenusa Δ BEF, & cathetus Δ CGF. Ergo CF = BE = EF. (§. LVIII.) Id quod analytice ita potest euinci, si ponatur BE = x, erit BF = $\sqrt{2xx}$ (§. XXXIV.) BD = $x \mp \frac{1}{2}\sqrt{2xx}$ per hypothesin. Ergo

$$BE : BD = BF : BC$$

$$x : x \mp \frac{1}{2}\sqrt{2xx} = \sqrt{2xx} : x \sqrt{2xx} \mp xx = \sqrt{2xx} + x$$

Sed FB = $\sqrt{2xx}$, Ergo CF = $\sqrt{2xx} \mp x = \sqrt{2xx} = x = b - \sqrt{\frac{1}{2}b^2}$.

COROLLARIUM III.

§. CXXIII. Secundum haftenus dicta AD = CD = DB = $\frac{1}{2}b$. CB = AE = $\sqrt{\frac{1}{2}b^2}$. EF = EB = GD = $b - \sqrt{\frac{1}{2}b^2}$. FB = $\sqrt{3b^2 - 4b\sqrt{\frac{1}{2}b^2}} = -b \mp 2\sqrt{\frac{1}{2}b^2}$. DE = HJ = GH = GF = JF = CG = $\frac{1}{2}BF = \sqrt{\frac{3}{4}b^2 - b\sqrt{\frac{1}{2}b^2}} = \sqrt{\frac{1}{2}b^2} - \frac{1}{2}b$. CF = EB (§. CXXII.) = $b - \sqrt{\frac{1}{2}b^2}$. DH = $\frac{1}{2}b - \sqrt{3b^2 - 4b\sqrt{\frac{1}{2}b^2}} = \frac{1}{2}b \mp b - 2\sqrt{\frac{1}{2}b^2} = \frac{3}{2}b - 2\sqrt{\frac{1}{2}b^2}$. Δ BCD = Δ BEF \mp Δ CGF \mp \square FJGH \mp \square JEDH = $\frac{1}{8}b^2$ (§. CXXI.). Sunt autem Δ BEF = $(b - \sqrt{\frac{1}{2}b^2})$. $(b - \frac{1}{2}b^2) : 2 = \frac{3}{4}b^2 - b\sqrt{\frac{1}{2}b^2}$. (§. CXXI.) Δ CGF = Δ BEF

$$= \Delta BEF \text{ (§. LVIII.) }^2 = \frac{3}{8} b^2 - \frac{1}{2} b \sqrt{\frac{1}{2} b^2}. \quad \square FJGH$$

$$= \Delta CGF. \quad 2 = \Delta BEF^2 = \frac{3}{4} b^2 - b \sqrt{\frac{1}{2} b^2}.$$

$$\square JEDH = \left(\frac{3}{2} b - 2 \sqrt{\frac{1}{2} b^2} \right) \cdot \left(\sqrt{\frac{1}{2} b^2} - \frac{1}{2} b \right) =$$

$$- \frac{7}{4} b^2 + \frac{5}{2} b \sqrt{\frac{1}{2} b^2}.$$

$$E. \text{ Summa } \Delta BCD = \frac{15}{8} b^2 - \frac{5}{2} b \sqrt{\frac{1}{2} b^2} - \frac{14}{8} b^2$$

$$+ \frac{5}{2} b \sqrt{\frac{1}{2} b^2} = \frac{1}{8} b^2.$$

PROBLEMA VII.

§. CXXXIV. *Inuenire rationem trianguli reſt anguli æquicruri ad triangulum regulare, cuius latus æquale hypothenuſæ aut catheto.*

RESOLUTIO ET DEMONSTRATIO.

I. Si latus eſt æquale hypothenuſæ. Ponatur FIG. VII.
hypothenuſa AC trianguli EAC = a, erit AE = $\sqrt{\frac{1}{2} a^2}$. Δ CEA itaque = $\frac{1}{2} a \cdot \frac{1}{2} a = \frac{1}{4} a^2$. vel $-\sqrt{\frac{1}{2} a^2} \cdot \frac{1}{2} \sqrt{\frac{1}{2} a^2} = \frac{1}{4} a^2$. Quia CD = $\frac{1}{2} a$, & BC per conditionem problematis = AC = a, erit BD = $\sqrt{BC^2 - CD^2} = \sqrt{a^2 - \frac{1}{4} a^2} = \sqrt{\frac{3}{4} a^2}$. E. Δ ABC = $\frac{1}{2} a \cdot \sqrt{\frac{3}{4} a^2} = \frac{1}{4} a^2 \sqrt{3}$. Eſt itaque $\Delta ACE : \Delta ABC = \frac{1}{4} a^2 : \frac{1}{4} a^2 \sqrt{3} = 1 : \sqrt{3}$.

II. Sit latus regulare æquale catheto = a. Erit $\Delta ACF = \frac{1}{2} a^2$ & in triangulo ABC, BD = $\sqrt{a^2 - \frac{1}{4} a^2} = \sqrt{\frac{3}{4} a^2}$; itaque triangulum ACF : ABC = $\frac{1}{2} a^2 : \frac{1}{4} a^2 \sqrt{3} = 2 a^2 : a^2 \sqrt{3} = 2 : \sqrt{3}$.

E

SCHO-

SCHOLION.

§. CXXV. Quo inuentum aliis problematibus solvendis inferuiat $\sqrt[3]{}$, quantum fieri potest, ab irrationalitate liberabimus extrahendo radicem, dum quantitas toti inassignabilis remaneat. Est itaque

$\sqrt[3]{3.00\ 00\ 00\ 00\ 00\ 00\ 00\ 00}$	=	1.73205980,
1		
200		
27		
189		
1100		
343		
1029		
7100		
3462		
6924		
17600		
34640		
1760000		
346405		
1732025		
2797500		
3464100		
279750000		
34641008		
277128064		
262193600		
346410160		
262193600		x

Poterit adeo $\sqrt[3]{}$ constitui = 1.732, praesertim cum in computando tantus numerus haud minimam pariat molestiam.

COROL.

COROLLARIUM I.

§. CXXVI. Cum triangula eiusdem baseos habeant rationem altitudinum, erit $DE : BD = 1 : \sqrt{3}$, & $FC : BD = 2 : \sqrt{3}$.

COROLLARIUM II.

§. CXXVII. Triangulum rectangulum æquicrum ad triangulum regulare, cuius latus æquale hypotenusa, ferme est, vt $1 : \frac{1732}{1000}$, i. e. vt $1000 : 1732$. Et triangulum rectangulum æquicrum se habet ad regulare, cuius latus æquale catheto, ferme vt $2 : 1.732$, siue vt $2.000 : 1.732$.

SCHOLION.

§. CXXVIII. Addidi ferme. Ex operatione enim (§. CXXV.) patet, non accurate 1.732 respondere $\sqrt{3}$.

PROBLEMA VIII.

§. CXXIX. *Data area trianguli rectanguli æquicruri inuenire aream trianguli regularis, cuius latus æquale lateri rectanguli æquicruri. Ac data area trianguli regularis inuenire aream trianguli rectanguli æquicruri, cuius latus æquale lateri regularis.*

RESOLVTIO.

I. Si datum est triangulum rectangulum æquicrum, & inueniendum triangulum regulare, cuius latus æquale hypotenusa, inuestigetur quarta proportionalis ad 1000 , 1732 & aream datam. Sit $1000 = 1$, $1732 = \sqrt{3}$, quantitas data c , erit triangulum regulare quæsitum $c\sqrt{3}$.

II. Si datum est triangulum rectangulum æquicrum, & inuenienda area trianguli regularis, cuius latus æquale

E 2

æquale catheto, inuestigetur quarta proportionalis ad 2000, 1732 & aream trianguli datam. Sit $2000 = 2$, $1732 = \sqrt{3}$, quantitas data c , erit trianguli regularis area $c\sqrt{3}$.

III. Si datum est triangulum regulare, & inuenienda area trianguli æquicruri rectanguli, cuius hypothenusa æqualis lateri regularis, inuestigetur quarta proportionalis ad 1732, 1000, & aream trianguli regularis datam. Sit $1000 = 1$, $1732 = \sqrt{3}$, area data c , erit area inuenienda $c : \sqrt{3}$.

IV. Si datum est triangulum regulare, & inuenienda area trianguli rectanguli æquicruri, cuius alterum crus æquale lateri regularis, ad 1732, 2000 & aream datam inuestigetur quarta proportionalis. Sit $1732 = \sqrt{3}$, $2000 = 2$, area data c , erit trianguli area quæsitæ $2c : \sqrt{3}$.

SCHOLIUM.

§. CXXX. Res exemplis clarior reddetur. Sit v.g. Caf. I. area trianguli rectanguli æquicruri 38, sic ad regulas proportioꝝ

$$1000 : 1732 = 38 : \frac{1732 \cdot 38}{1000} = \frac{65816}{1000} = 65 \frac{102}{125}$$

In casu altero sit area trianguli rectanguli æquicruri 76, sic ad regulas proportionum erit

$$2000 : 1732 = 76 : \frac{1732 \cdot 76}{2000} = \frac{131632}{2000} = 65 \frac{102}{125}$$

In casu tertio sit area trianguli regularis æqualis 1732, & erit ad regulas proportionales

$$1732 : 1000 = 1732 : \frac{1732 \cdot 1000}{1732} = 1000.$$

In

In casu quarto esto area trianguli regularis 12124, sic secundum regulas proportionum erit

$$1732 : 2000 = 12124 : \frac{12124 \cdot 2000}{1732} = \frac{24248000}{1732} = 14000,$$

Quoniam autem 1732 non accurate respondet valori $\sqrt[3]{3}$, nec adeo accurata erit ista operatio. Sed quod inaffignabilis est differentia inter $\sqrt[3]{3}$ & 1.732 toti, non est quod eum numerum reputemus.

PROBLEMA IX.

§. CXXXI. *Construere triangulum rectangulum æquicrurum quadrati dati duplum.*

RESOLVTIO.

Producantur latera quadrati BGDF, BF & BG **FIG. XIII.** eundem angulum B includentia, ita, vt longitudo productorum AF & EG reddatur æqualis lateribus BF & BG. Ducatur hypothenusa AE. Sic $\triangle ABE$ æquale duplo quadrati dati BGDF.

DEMONSTRATIO.

BG = GE per construct. & BF = AF per constr. Ad F sunt anguli recti, quia BFD angulus quadrati. Ad G eandem ob causam anguli recti. AF = BF & EG = BG per constr. Et FD atque GD communes. Ergo $\triangle AFD = \triangle BFD$, & $\triangle EGD = \triangle BGD$. E. $\triangle ADF \mp BDF = 2 \triangle BDF$, & $\triangle BDG \mp \triangle DEG = 2 \triangle BDG$. Ergo $\triangle AFD \mp \triangle DGE = 2 \triangle BFDG$. Atque $\triangle AFD \mp \triangle DGE \mp 2 \triangle BFDG = 2 \triangle BFDG$. Porro ad B angulus est rectus, quoniam est angulus quadrati, & per construct. AF = BF & BG = GE. Sed BF = BG, quia

quia latera sunt quadrati eiusdem. Itaque $AF = GE$.
 $E. BF + AF = BG + EG$. E. $AB = BE$. E. $\triangle ABE$
 triangulum rectangulum æquicrurum æquale duplo qua-
 drati $BGDF$. Q. E. J. & D.

PROBLEMA X.

§. CXXXII. *Data area construere triangulum rectangu-
 lum æquicrurum cuius figuræ datæ æquale.*

RESOLVTIO.

Ex area cuiuscunque figuræ radix quadrata extra-
 hatur, radix inuenta dupletur. Construatur super hy-
 pothenusa æquali duplo radicis inuentæ secundum
 §. cxi. triangulum æquicrurum.

DEMONSTRATIO.

Area trianguli est æqualis facta ex dimidia basi in
 altitudinem, vel ex altitudine in dimidiam basin. (per
 elem. Geom.) Ponatur iam hypothenusa pro basi, alti-
 tudo erit æqualis dimidiæ basi. (§. lv.) Proinde area
 trianguli rectanguli æquicruri est æqualis quadrato di-
 midix hypothenusæ. Area autem cuiusuis figuræ qua-
 drato æqualis sumi potest, cuius latus in seipsum ductum
 dat aream datam figuræ. Ergo area cuiusuis figuræ est
 æqualis triangulo rectangulo æquicruro, cuius area
 æqualis dicto quadrato, & sic figuræ datæ. Si itaque
 latus in se ductum est quadratum, figuræ datæ æquale,
 triangulum rectangulum æquicrurum, cuius dimidia
 hypothenusa æqualis lateri, cum sit æquale huic qua-
 drato, quin & idem figuræ datæ sit æquale, ambigi
 nequit. Q. E. J.

SCHO-

SCHOLIION.

§. CXXXIII. Sic v. g. inueniendum triangulum rectangulum æquicrurum æquale rectangulo, cuius latus vnum = 2, alterum vero = 8. Effet area eius 16. Proinde construenda effet hypothenuſa æqualis 8, ſic ſemihypothenuſa in altitudinem ducta effet = 16. Si datum effet quadratum 25, & inueniendum triangulum, quod reſponderet ipſi quadrato dato, hypothenuſa effet conſtruenda = 10. Nam $\frac{1}{2} \cdot 10 \cdot \frac{1}{2} \cdot 10 = 100 \cdot \frac{1}{4} = 25$. Seu ſi generatim formulam volueris habere, ſecundum quam conſtruere poteris hypothenuſam, habeas hanc: \sqrt{abc} = dimidiæ hypothenuſæ, i. e. factum ex dimidia altitudine in baſin & ſummam triangulorum, ſi radix extrahatur, æquale erit dimidiæ hypothenuſæ trianguli rectanguli æquicruri figuræ regulari æqualis. In figuris autem irregularibus res non ita procedit; quod altitudines baſesque inæquales eſſe poſſunt. Eſt itaque in irregularibus $\sqrt{ag \cdot bx \cdot cx \cdot dx \cdot et \cdot \&c.}$ = ſemihypothenuſæ trianguli rectanguli æquicruri figuræ irregulari datæ æqualis.

COROLLARIUM.

§. CXXXIV. Si in figuris regularibus nota eſt ratio altitudinis ad baſin cuiuſuis trianguli, poterit conſtrui triangulum rectangulum æquicrurum figuræ datæ æquale, data magnitudine lateris cuiuſdam. v. g. in triangulo regulari altitudo ſe habet ad baſin, vt $\sqrt{3} : 2$; (§. cxxvi.) i. e. = 1732 : 2000. (§. cxxv.) E. Δ regularis cuius baſis eſt 2000, area eſt 1732000. E. hypothenuſa Δ rectanguli æquicruri regulari æqualis eſt 2. $\sqrt{1732000}$. (§. cxxxii.) = $\sqrt{6928000}$. Quodſi radix extrahatur, erit

$$\sqrt{6,92}$$

$$\sqrt{6,92180100} = 2632 \text{ circiter}$$

$$\begin{array}{r} 4 \\ 2 \overline{) 92} \\ \underline{46} \\ 2 \overline{) 76} \\ \underline{16} \\ 16180 \\ \underline{5123} \\ 1569 \\ \underline{11100} \\ 15262 \\ \underline{10524} \\ 576 \end{array}$$

In hexagono latera æqualia sunt radio circuli, cui inscri-
pti sunt. Sex itaque triangula, in quæ poterit diuidi,
sunt regularia. Si itaque basis cuiusuis trianguli, i. e.
latus figuræ, fuerit 500, erit perpendicularis ex centro
 $\equiv 433$. E. area hexagoni $\equiv \frac{500 \cdot 433 \cdot 6}{2} = 649500$. E.
dimidia hypotenusâ $\equiv \sqrt{2598000}$. Pari ratione res se
habet in reliquis figuris regularibus; modo investiga-
tur ratio altitudinis ad latus. Conf. Cel. WOLFFII *Elem.*
Analys. finitor. §. 268. sq.

DEFINITIO XVIII.

§. CXXXV. Figuram figuræ inscribi dico, si an-
guli figuræ vnus tangunt perimetrum alterius. Cuius
anguli tangunt perimetrum alterius, figura dicitur in-
scripta.

DEFINITIO XIX.

§. CXXXVI. Figuram figuræ circumscribo, si
periphæria figuræ vnus tangit singulos angulos figuræ
alterius. Figura, cuius periphæria tangit singulos alterius
angulos, dicitur circumscripta,

§. CXXXVII.

THEOREMA XVII.

§. CXXXVII. *Praeter triangulum & quadratum non datur polygonum regulare, quod triangulo rectangulo æquicruro potest inscribi.*

DEMONSTRATIO.

Aut angulus polygoni tangit hypothenusam, aut
 latus polygoni insitit hypothenusæ. Si angulus poly-
 goni tangit hypothenusam, ponatur figura vel latera op-
 posita habens lateribus, vel latera opposita angulis. Si
 latera sunt opposita, anguli etiam sunt oppositi. Proinde
 si latera lateribus sunt opposita & hypothenusam tangit
 angulus polygoni, angulus oppositus aut tangit angulum
 rectum aut non; si non tangit, non amplius est figura
 inscripta, per definitionem: si autem tangit, per elemen-
 ta Geometriæ angulus polygoni regularis quadratum
 excedentis maior est recto. E. crura eius cadunt extra
 crura anguli recti; proinde anguli, qui efficiuntur, si la-
 tera alia scindunt latera dicta, sunt extra triangulum
 rectangulum æquicrurum. E. p. def. figura non est in-
 scripta triangulo rectangulo æquicruro. Si autem angu-
 lus lateri est oppositus & hypothenusam tangit angulus,
 cathetos extremitates lineæ angulo oppositæ tangere ne-
 cesse est. (per def.) Sed lineæ crura trianguli constitu-
 entia non eadem inclinatione tangunt latus polygoni ac alia
 latera. Proinde catheti cadunt vel extra vel intra latera
 polygoni tangentia latus angulo oppositum. E. si alia
 latera hæc tangunt latera, angulum efficiunt vel extra
 vel intra cathetos, id quod repugnat definitioni. E. nec
 in hoc casu figura est inscripta. Si latus insitit hypo-
 thenusæ & latus lateri est oppositum, cathetos oppositi
 lateris extremitates tangere necesse est, vi definit. La-
 tera autem latus lateri oppositum secantia non eadem
 idem

F

idem latus tangunt inclinatione. E. cadunt vel extra vel intra cathetos. E. anguli, qui prodeunt aliis lateribus, hæc latera secantibus cadunt vel extra vel intra cathetos. E. Figura hoc l. non est inscripta. Si latus insitit hypothenusa & angulus lateri est oppositus, angulum rectum trianguli æquicruri tangere oportet verticem anguli polygoni; sic autem, quia rectus minor angulo polygoni, latera angulum includentia cadunt extra crura trianguli; E. & anguli ab aliis lateribus ad contactum producti. E. nec sic figura est inscripta. Nullo itaque modo figura regularis inscribi potest triangulo rectangulo æquicruo. Q. E. D.

SCHOLION I.

§. CXXXVIII. Non dubito, fore, quibus obscurior aliquantum fuerit visæ hæc demonstratio, quia nulla ferme sensibus exponitur imago. Sed figuras addere nolimus, ne, si vel pentagonum vel hexagonum, vel aliam forte figuram proponendo, a speciali ad generale concludere videremur. Ceterum, si cui difficultis admodum perceptu fuerit demonstratio, in hexagono & pentagono tentet, utrum possit eam triangulo rectangulo æquicruo inscribere. Reliqua exinde polygonia inscribi non posse facile animaduertet, modo attente examinet rationes, quo minus id fieri possit.

SCHOLION II.

§. CXXXIX. Si anguli recti trianguli rectanguli æquicruri vertex cadit in punctum verticis anguli polygoni, lineæ angulum polygoni includentes, cadunt extra crura trianguli rectanguli æquicruri. Si autem cathetos tangunt anguli polygoni, latera polygoni vel extra vel intra cathetos cadere possunt,

SCHO

SCHOLIUM III.

§. CXL. Non negauimus, triangulum regulare, seu quadratum triangulo rectangulo æquicruro posse inscribi. Quod equidem quadratum possit inscribi, dubium non est. (§. CXXXI.) Nec maiori negotio & alterum potest euinci, quod h. l. prætermittimus.

POSTULATUM.

§. CXLI. Quadratum triangulo rectangulo æquicruro inscribi posse.

PROBLEMA XI.

§. CXLII. Determinare latus quadrati ita inscripti triangulo rectangulo æquicruro, ut unum laterum insit in hypothenusæ.

RESOLVTIO.

Ponatur $\triangle ABC = \frac{1}{2} a^2$, & latus quadrati $DE = x$. FIG. XVIII.
Quia EG parallela DE, & DE insit AC, erit GBF triangulum rectangulum æquicrurum. Quia EF est perpendicularis ad ED & ED insit AC, EF est perpendicularis ad AC. E. ECF triangulum rectangulum æquicrurum. (§. LXIII.) Ob eandem rationem ADG triangulum rectangulum æquicrurum. Ideoque

$$\triangle GFB = \overline{x \cdot 2^2} = \frac{1}{4} x^2$$

$$\times \triangle GAD + \triangle CEF = x \cdot x : 2 + x \cdot x : 2 = x \cdot x = x^2$$

$$\times \square FEDG = x \cdot x = x^2 \quad \text{i. e.}$$

$$\frac{2}{4} x^2 = \frac{1}{4} a^2. \text{ E. } \frac{4}{36} a^2 = x^2. \text{ E. } \frac{1}{9} a^2 = x^2. \text{ E. } \frac{1}{3} a = x.$$

THEOREMA XVIII.

§. CXLIII. *Latus quadrati triangulo rectangulo æquicruro ita inscripi, ut latus alterum insitiat hypotenusæ, est æquale tertiae hypotenusæ parti.*

THEOREMA XIX.

§. CXLIV. *Quadratum triangulo rectangulo æquicruro ita inscriptum se habet ad triangulum, ut 4 : 9.*

COROLLARIUM I.

§. CXLV. *Potest itaque triangulo rectangulo æquicruro inscribi quadratum, si latus fiat $\frac{1}{3}$ hypotenusæ. (§. CXLIII.)*

COROLLARIUM II.

§. CXLVI. *Quia in triangulis similibus latera homologa inter se eandem habent rationem, $BG = \frac{1}{3} AB$. Potest itaque determinari punctum, ubi latus alterum quadrati secat cathetos. (§. CXLIII.)*

PROBLEMA XII.

§. CXLVII. *Triangula rectangula æquicrura construere, quæ in progressionem geometricam accrescant hac ratione 1 : 2 : 4 : 8 : &c.*

RESOLVTIO.

FIG. XV.

Producatur cathetus AC in D, vsque dum $AD = 2 AC$, mittatur perpendicularis ex B in D. Porro producatur AB in E, ut $AE = 2 AB$, ex D in E ducatur perpendicularis DE. Porro AD producatur in F, ut $AF = 2 AD$, & ex E ducatur ad F perpendicularis EF. Et sic porro.

DEMON-

DEMONSTRATIO.

Si AB hypothenusa Δ ABC, erit AC cathetus. Proinde AD = 2 AC hypothenusa Δ dupli (§. LVIII.) & AB cathetus eiusdem Δ . (§. LVIII.) Si porro AB cathetus Δ ABD producitur in E, vt AE = 2 AB, triangulum, cuius hypothenusa AE, duplum est Δ , cuius cathetus AB. (§. LVIII.) Et sic porro. Q.E.J.

SCHOLIION.

§. CXLVIII. Pari ratione etiam triangula reſtan- gulara æquicrura poſſunt conſtrui, alia proportione ac- crefcentia v. g. 1 : 3 : 9 : 27. &c. per potentiam hypo- thenuſæ.

PROBLEMA XIII.

§. CXLIX. *Conſtruere triangula reſtangula æquicrura geometrica progreſſione decreſcentia hac ratione 1 : $\frac{1}{2}$: $\frac{1}{4}$: $\frac{1}{8}$: &c.*

RESOLVTIO.

Diuidatur triangulum ABC æqualiter in D. CD FIG. XVI. = DB = AD excipiatur circino, & fiat 1 C = b C = c D. 1 d C = 1 d = 1 d b rurfus excipiatur circino, & 2 C = 2 b C fiat æquale 1 d C. Porro 2 d = 2 d C = 2 d b excipiatur circino, & 3 C = 3 b C fiat æquale 2 d C, & ſic in infinitum.

DEMONSTRATIO.

Triangulum BCD = $\frac{1}{2}$ Δ ABC. (§. LVI.) E. CD cathetus trianguli reſtanguli æquicruri dimidii ABC. (§. LVIII.) Sed 1 C = 1 b C = DC per conſtr. E. Δ 1 b C = Δ BCD. (§. XLIX.) Porro Δ 1 d C : Δ 1 b C = Δ ADC : ABC. (§. LVI.) E. Δ 1 d C = $\frac{1}{2}$ Δ 1 b C.

F 3

PROBLE-

PROBLEMA XIV.

§. CL. *Triangula rectangula æquicrura construere, in arithmetica progressionē crescentia hac ratione 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. &c.*

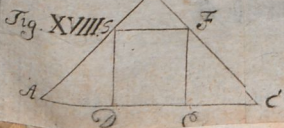
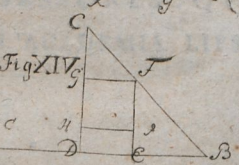
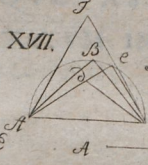
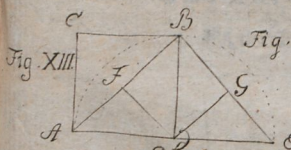
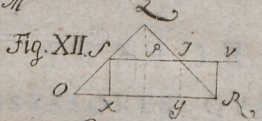
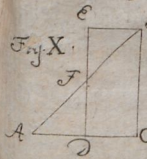
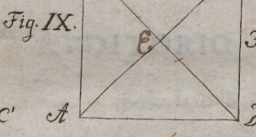
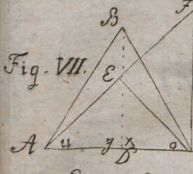
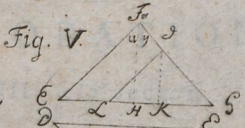
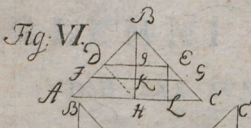
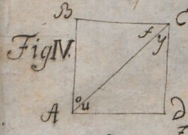
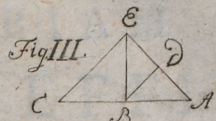
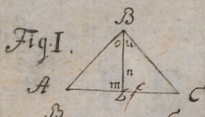
RESOLVTIO ET DEMONSTRATIO.

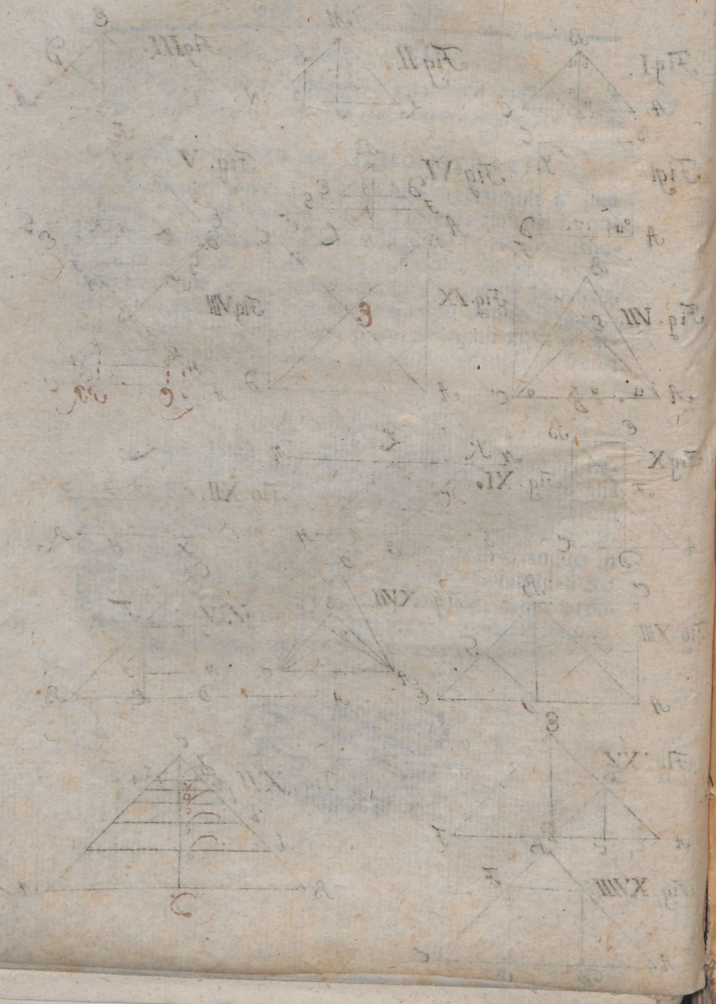
Sumatur aliquod triangulum rectangulum pro unitate. Sic triangulum, cuius cathetus æqualis hypothenusæ, erit duplum. Perpendicularis porro hypothenusæ imponatur æqualis catheto simpli; ducatur hypothenusæ, quæ pro catheto trianguli tripli est habenda. Hypothenusæ dupli, siue catheto tripli denuo imponatur perpendicularis catheto primi trianguli æqualis, atque hypothenusæ ducatur, cathetus quadrupli, & sic in infinitum. Q. E. J.

SCHOLION.

§. CLI. Hæc sunt, quæ de trianguli æquicruri natura exponere animus fuit. Potuissimus equidem alia plura addere v. g. de relatione triangulorum ex laterum compositione, de subnormali trianguli rectanguli æquicruri. Nec non de methodo construendi triangula in progressionē triangulâ, quadrangulâ, pyramidalâ &c. sed omnia hæc pluribus egent præmissis, atque prolixiorē reddidissent dissertationem. Sufficiat itaque de triangulo rectangulo æquicruro dixisse tantum.

94 A 7332

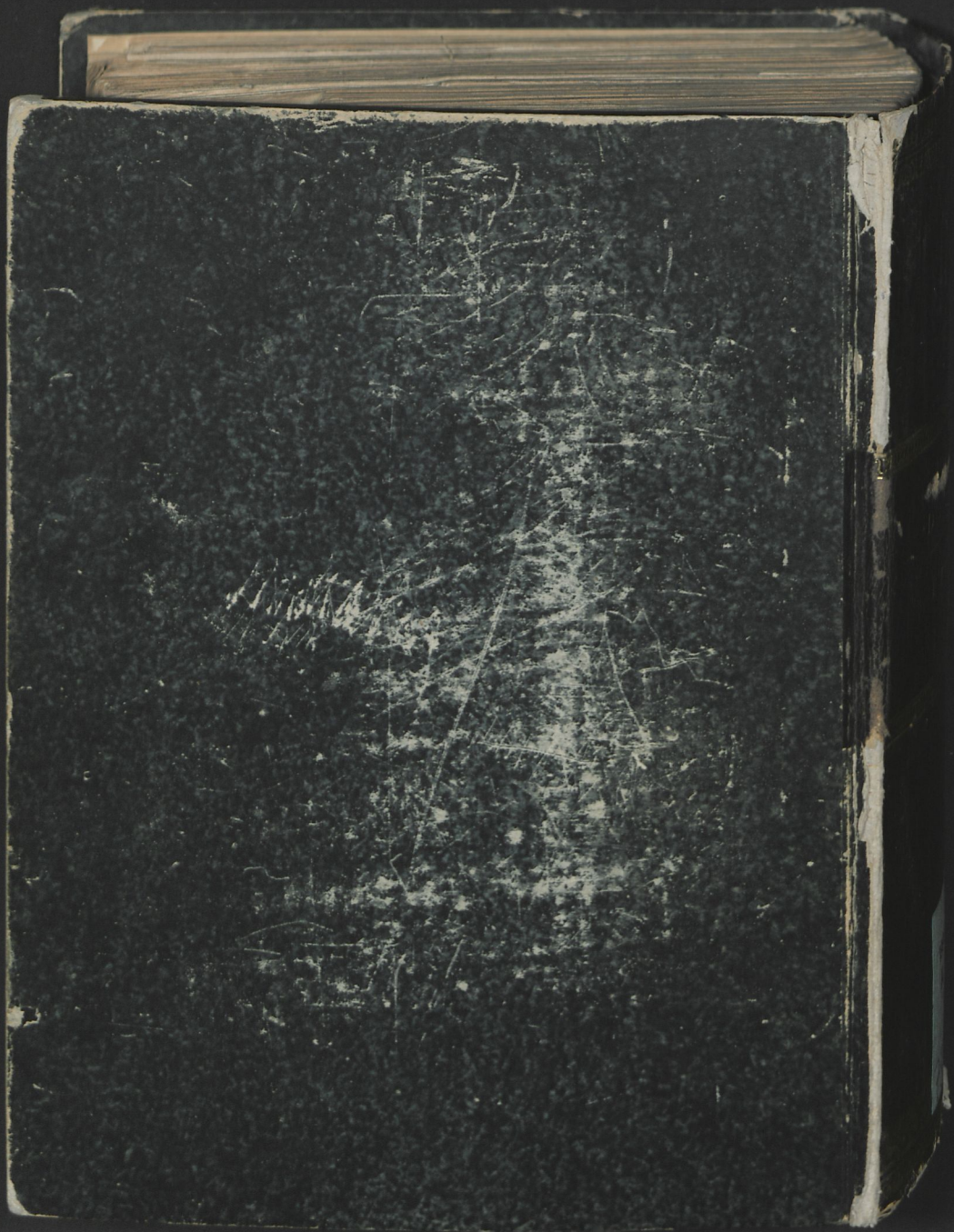
ULB Halle 3
000 410 772

SB.

VON

DISPV TATIO MATHEMATICA
DE

TRIANGVLO RECTAN-
GVLO AEQVICR VRO,

QVAM,
B. C. D.

AMPLISSIMO PHILOSOPHORVM IN ILLVSTRI
GRYPHICA ACADEMIA ORDINE BENIGNE
PERMITTENTE,

A. R. S. MDCCXXXVIII. DIE VIII. MARTII,
H. L. Q. C.

PVBLCO ERVDITORVM EXAMINI
SVBIIICIENT

P R A E S E S
M. CHRISTIAN WILHELM
CONRADI,
STOCKHOLMIENSIS

&
RESPONDENS
LVDOVICVS AVGVSTVS WÜRFFEL,
GRYPH: POMER:

GRYPHISWALDIE,

STANNO HÖPFNERIANO.

